

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-158-10476

Chișinău

18 septembrie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege cu privire la exercitarea profesiei de psiholog (*inițiativa legislativă nr. 241 din 10 iulie 2024*), aprobat în ședința Guvernului din 18 septembrie 2024, conform Deciziei protocolare nr. 38.13/2024.

Anexe:

1. Copia deciziei protocolare - 1 filă;
2. Avizul la proiectul de lege - 19 file.

**Secretar general
adjunct al Guvernului**

Roman CAZAN

Ex.: Turcan Luminița
Tel. 022-250-518
Email: luminita.turcan@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2258
"19"	09 2024
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr. 38.13/2024

Extras din procesul-verbal nr. 38 (pct. 13)
al ședinței Guvernului din 18 septembrie 2024

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege cu privire la executarea profesiei de psiholog.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Aprobat în ședința Guvernului din 18 septembrie 2024
Decizia protocolară nr. 38.13 /2024

AVIZ
la proiectul de lege cu privire la executarea profesiei de psiholog

Guvernul a examinat proiectul de lege cu privire la executarea profesiei de psiholog, înaintat cu titlul de inițiativă legislativă (nr. 241 din 10 iulie 2024) de către doamna Liliana Grosu, deputată în Parlament, și comunică următoarele.

Prevederile proiectului de lege au drept scop reglementarea profesiei de psiholog, eliminarea inconsistențelor existente și asigurarea calității și a eficienței domeniului de asistență psihologică, stabilirea modului de exercitare a profesiei de psiholog, care, potrivit proiectului, se poate desfășura în sistemul public și privat, în regim salarial și în sistemul privat, cu drept de liberă practică. De asemenea, proiectul prevede crearea Colegiului Național al Psihologilor din Republica Moldova (în continuare – *Colegiul Național*), cu personalitate juridică, care va funcționa ca instituție de drept public, ca asociație profesională, apolitică, autonomă și independentă, cu patrimoniu și buget propriu.

Menționăm că proiectul de lege cu privire la exercitarea profesiei de psiholog este de o importanță majoră pentru reglementarea și profesionalizarea acestui domeniu vital pentru sănătatea mintală și pentru bunăstarea populației. Această lege va asigura un cadru legal clar și coerent pentru desfășurarea activităților psihologice, va promova standardele etice și de calitate, precum și va proteja drepturile și interesele atât ale psihologilor, cât și ale beneficiarilor serviciilor psihologice.

În contextul creșterii nevoilor de servicii psihologice, atât din partea indivizilor, cât și a comunității, această lege este oportună și necesară pentru a asigura accesul echitabil la servicii psihologice de calitate, pentru a proteja categoriile vulnerabile și pentru a asigura standarde ridicate de profesionalism în rândul practicienilor.

Prin prisma celor expuse *supra*, Guvernul comunică susținerea inițiativei legislative, cu luarea în considerare a următoarelor propuneri de îmbunătățire a acesteia.

Articolul 1 este alcătuit, de fapt, dintr-un singur alineat, așadar sugerăm eliminarea cifrei „(1)”, propunerea fiind valabilă și pentru art. 2.

Articolul 2 alineatul (1):

la litera a), textul se va expune în următoarea redacție:

„a) cetățenilor Republicii Moldova, precum și străinilor specificați la art. 2 alin. (1) din Legea nr. 274/2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova, care practică profesia de psiholog”;

la litera b), după cuvântul Moldova să se introducă textul „care desfășoară activități în sfera de reglementare a prezentei legi”;

se propune excluderea textului „domiciliul”, or articolul 183 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 reglementează expres exigențele privind sediul persoanei juridice, domiciliul fiind exclusiv specific persoanelor fizice.

La articolul 3, alineatul (2) se propune a fi exclus, întrucât este inutil și nu face decât să dubleze o parte din conținutul alin. (1) și prevederile Constituției Republicii Moldova.

Articolul 4 din proiect vizează „principiile de bază în activitatea psihologului”, respectiv, cuvântul „principiu” de la fiecare enumerare urmează a fi exclus.

În acest context, se propune reformularea principiilor de la:

- litera b), prin excluderea textului „în corespundere cu abordarea de a „nu dăuna”, în vederea conformării prevederilor art. 54 alin. (1) lit. c), f) și h) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative;

- litera d), întrucât Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic la articolul 7 evocă „respectul față de ființa umană”. În acest sens, propunem următorul text: „Umanismului, asigurării demnității și respectului față de ființa umană”;

- la litera e), propunem substituirea cuvintelor „libertăților fundamentale ale omului” și cu cuvintele „intereselor beneficiarului”, întrucât este o lege specială.

Remarcăm că lista principiilor este redundantă, așa cum unele aspecte sunt forme ale manifestării aceluiași principii. Din aceste considerente, se propune reducerea unor principii. De exemplu, principiile f) și g) reflectă principiul general „respectarea demnității umane”, iar principiile a), c) și h) se identifică în principiul general „integritate și responsabilitate profesională”.

La articolul 5:

1) articolul 5 din proiect urmează a fi revizuit prin prisma prevederilor art. 54 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel noțiunea se redă prin termenul corespunzător, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni. Noțiunea de „psihoterapie” se propune de a fi exclusă, în temeiul art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind definită la art. 2 din Legea nr. 114/2024 privind sănătatea și bunăstarea mintală. De asemenea, nu are

justificare în context nici utilizarea definițiilor de largă răspândire, care au fost formulate în literatura și dicționarele explicative de specialitate.

Totodată, se propune excluderea noțiunilor care nu definesc un conținut specific (de exemplu: *beneficiar de asistență psihologică*, *specializare*, *competență profesională*) sau ajustarea noțiunilor „specializare” și „furnizori de formare profesională în domeniul psihologiei” la noțiunile din Hotărârea Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților. Astfel, aceste noțiuni se vor expune în următoarea redacție:

„- *specializare în asistență psihologică* – obținerea competențelor noi într-o arie restrânsă din sfera de cuprindere a profesiei de psiholog”;

- *prestatori de programe de formare profesională în domeniul psihologiei* – persoane juridice de drept public sau privat care pot presta servicii de formare profesională inițială și continuă a psihologilor, cu respectarea standardelor de pregătire profesională și a legislației”.

Totodată, conform prevederilor art. 126 alin. (1¹) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, ale Hotărârii Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educarea adulților și ale Hotărârii Guvernului nr. 330/2023 cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor în sistemul național de educație și formare profesională, nu sunt „grade de calificare” și nici „trepte de specializare”, astfel că, pe tot parcursul proiectului de act legislativ, se vor utiliza noțiunile de tipuri de calificări și/sau tipuri de programe de formare a adulților;

2) considerăm necesară definirea noțiunilor „confidențialitate”, „secret profesional” și „metode și tehnici psihologice” sau reglementarea mai detaliată a acestora. Or proiectul urmează să clarifice sensul noțiunilor utilizate, inclusiv pentru a proteja drepturile și interesele atât ale psihologilor, cât și ale beneficiarilor de servicii psihologice. La noțiunea „secret profesional”, se propune următoarea definiție:

„*secret profesional* – date sau informații privind viața privată a unei persoane, despre care psihologul a luat cunoștință în virtutea profesiei ori a funcției și are obligația păstrării confidențialității cu privire la aceste date. Divulgarea fără drept a secretului profesional se pedepsește conform Codului penal al Republicii Moldova nr. 685/2002”;

3) cuvintele „capacității optime de funcționare a individului” par a fi confuze. Se propune substituirea acestora cu cuvintele „stării de bine a individului”;

4) noțiunile „supervizare” și „*practică supravegheată ca psiholog*” necesită o explicație mai detaliată, cu stabilirea unor cerințe clare (durata, tipul actului confirmator etc.);

5) pentru noțiunea „*atestat de liberă practică*”, considerăm necesară specificarea autorității în a cărei competență intră eliberarea acestui atestat, astfel cum este specificat la noțiunea „*psiholog cu drept de liberă practică*”;

6) totodată, noțiunea „asistență psihologică garantată de stat” nu este explicită și lasă spațiu de interpretare, atât din punct de vedere conceptual, cât și metodologic.

Articolul 6:

1) la alineatul (1), cuvintele „în bază de acord al părților” se substituie cu cuvintele „acordată la cerere”, având în vedere obligația instituită în sarcina statului de a oferi asistență psihologică garantată, este de esența ei ca beneficierea de dreptul corelativ acestei obligații să fie disponibilă la cerere, nu în bază de acord al părților;

2) prevederile alineatului (2) stabilesc categoriile de persoane care urmează să beneficieze de asistență psihologică garantată de stat. În acest sens:

- la litera a), după cuvântul „celor” să se introducă cuvântul „aflați”;
- la litera b), nu este clar cum a fost stabilită vârsta de 10-24 ani a tinerilor și care categorii de persoane sunt incluse (de ex. elevi, studenți etc.), întrucât, potrivit Legii nr. 215/2016 cu privire la tineret, tânărul este persoana cu vârsta cuprinsă între 14-35 ani;

- la litera c), se propune expunerea mai explicită a tipurilor de beneficiari ai serviciilor menționate (sociale, medicale, comunitare); cuvintele „serviciilor sociale” să se substituie cu cuvintele „asistență socială”, pentru a lărgi spectrul beneficiarilor;

- la litera e), cuvintele „victimele în situații excepționale” se recomandă a fi substituite cu textul „victimele violenței domestice, persoanele prejudiciate prin atingere a vieții, sănătății sau integrității fizice ca urmare a unei fapte ilicite săvârșite de altcineva”.

De asemenea, alineatul (2) al articolului menționat urmează a fi completat cu următoarele litere:

„f) copiii în cadrul desfășurării procedurilor privind înapoierea copilului în statul reședinței sale obișnuite sau privind exercitarea dreptului de vizitare a copilului;

g) copiii care sunt expuși riscului de a comite infracțiuni / contravenții sau se află în conflict cu legea;

h) alte categorii vulnerabile de populație, aflate în situații de vulnerabilitate psihologică, socială sau economică severă, precum și persoanele care se confruntă cu tulburări psihice, traume severe, violență în familie sau alte forme de abuz;

i) personalul medical și angajații sferei de sănătate publică, precum și lucrătorii organelor de forță și veteranii participanți la conflictele armate”;

3) potrivit alineatului (3), asistența psihologică garantată de stat poate fi asigurată prin prestarea asistenței psihologice în cadrul serviciilor publice, în timp ce, potrivit alineatului (5) litera b), autoritățile publice centrale și locale asigură procesul de asistență psihologică garantată de stat prin intermediul structurilor

specializate. Prin urmare, nu sunt evidente serviciile și structurile la care se referă autorul, întrucât în noțiunile principale nu se regăsesc astfel de termeni.

Precizăm că în partea ce ține de asistența psihologică garantată de stat, reflectată în alineatul (3), care reprezintă un instrument prin care statul ajută grupurile vulnerabile, propunem examinarea posibilității de a separa asistența garantată de stat de prestatorii de servicii psihologice privați. În această ordine de idei, relevăm importanța elucidării, în proiect, și a justificării, în nota de fundamentare, a necesității de înregistrare a psihologilor care activează în sistemul public (funcționar public cu statut special, cadru didactic, psiholog în instituțiile de învățământ etc.) în Registrul unic al psihologilor. Or acest grup este salarizat de la bugetul public, iar încadrarea acestora în câmpul muncii reprezintă inclusiv responsabilitatea statului de a asigura servicii psihologice la nivelul entităților publice vizate.

La articolul 7:

1) considerăm important ca accesarea la statutul de psiholog și exercitarea profesiei de psiholog să presupună deținerea calificării „Master în psihologie”, nivel 7 CNC, implicit a diplomelor de studii superioare de licență și de master în psihologie.

În acest sens, condiția anunțată în proiectul de lege, care prevede doar deținerea diplomei de licență prezintă riscuri, dat fiind faptul că formarea competențelor profesionale de bază în domeniul psihologiei solicită parcurgerea ambelor nivelurile de studii (6 ISCED și 7 ISCED), ceea ce corespunde atât prevederilor Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, cât și a Procesului Bologna, la care Republica Moldova a aderat în 2005. Astfel, la normele expuse în art. 7. alin. (1) lit. c), alin. (2) lit. a), art. 10 alin. (6) lit. a) după cuvântul „licență” se introduc cuvintele „și master”;

2) la alineatul (1), cuvintele „care îndeplinește următoarele condiții” stabilesc, în mod enumerativ, necesitatea îndeplinirii unui set de condiții, ceea ce *in extenso* presupune necesitatea de a îndeplini condițiile în mod cumulativ. Astfel, existența condițiilor instituite de literele a) și b) nu presupune posibilitatea îndeplinirii cumulative a celor din urmă. Mai mult decât atât, în mod izolat, litera b) implică obligativitatea de a respecta două condiții care se exclud reciproc, mai exact „cetățean străin” și „apatrid”, după cum urmează a fi menționat, statutul de apatrid este recunoscut unanim ca fiind aplicabil persoanelor care nu dețin cetățenia niciunui stat, ceea ce semnifică imposibilitatea cumulării ambelor condiții.

Prin urmare, litera a) se va expune în următoarea redacție:

„a) deține cetățenia Republicii Moldova și are domiciliul sau reședința în Republica Moldova sau este străin în condițiile art. 2 alin. (1) din prezenta lege”, cu condiția acceptării propunerii de la art. 2 din aviz.

În continuare, litera b) se exclude, ca urmare a înglobării esenței conținutului acesteia în corpul literei a).

Este oportună completarea literei c), în sensul conformării acesteia cu art. 10 alin. (6)-(8) din prezentul proiect de lege, deoarece condiția generală ce se referă la deținerea diplomei de licență în psihologie nu este suficientă în contextul alineatelor prenotate din art. 10, care implică în mod obligatoriu deținerea diplomei de master în psihologie.

De asemenea, cuvintele „recunoscute și echivalate” se substituie cu cuvintele „după caz recunoscute sau echivalate”, referindu-se la faptul că Republica Moldova a semnat un șir de acorduri internaționale pentru recunoașterea actelor străine, însă echivalarea se aplică doar în cazul studiilor prevăzute de Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 și nu include alte specializări sau instruiri decât cele din sistemul de educație. Astfel, considerăm că este necesar a nu se cumula echivalarea cu recunoașterea în cazul stabilirii unei reguli general valabile tuturor subiecților prezentei reglementări.

Totodată, la litera c), cuvintele „din prezentul articol” necesită a fi excluse, deoarece, potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a indica că elementul respectiv face parte din același act normativ.

În același timp, litera e) poartă un caracter neclar prin utilizarea cuvintelor „restricțiilor și incompatibilităților prevăzute de prezenta lege”. Astfel, pentru a corespunde exigențelor de precizie normativă, în textul normei trebuie să fie indicate în mod expres dispozițiile care conțin restricțiile și incompatibilitățile avute în vedere;

3) la alineatul (2) litera b), după textul „10 ani” să se introducă textul „și deține Certificat de recalificare sau Certificat de competență în domeniul de formare profesională Psihologie, eliberat în condițiile legii.”

La articolul 8:

1) genurile de servicii de asistență psihologică indicate prevăd expertiza judiciară ca domeniu de asistență. La analiza proiectului constatăm lipsa prevederilor și a aprecierilor ulterioare în partea ce ține de domeniul expertizelor judiciare psihologice. Considerăm oportună crearea unui capitol/secțiuni specializate, care ar reglementa expres modalitatea de obținere a licenței de expert judiciar, modalitatea de accedere în funcția de expert judiciar în domeniul psihologiei, activitatea birourilor și a instituțiilor publice și private în acest domeniu, dar ținându-se cont de prevederile Legii nr. 68/2006 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

În același timp, pe tot parcursul textului proiectului de lege se impune a fi revizuită utilizarea termenului „gen”, pentru a respecta exigențele prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

De asemenea, considerăm că norma expusă la art. 8 alin. (1) lit. f) urmează a fi exclusă, dat fiind faptul că, în conformitate cu prevederile art. 60, 61 și 75 din

Codul cu privire la știință și inovare al republicii Moldova nr. 259/2004, în Republica Moldova domeniul cercetării este avizat de către instituțiile abilitate cu asemenea atribuții, precum Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare;

2) la alineatul (2) din proiectul de lege, prezența cuvintelor „de asistență psihologică” este defavorabilă și inoportună, deoarece are drept consecință instituirea unei reglementări limitative în privința aplicării instituției reprezentării legale la ipoteza enunțată în cuprinsul alineatului (2), ceea ce este nejustificat. La fel, având în vedere utilitatea corelării cu propunerile referitoare la articolul 6 alineatul (1), enunțate mai sus, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Psihologii elaborează rapoarte de evaluare psihologică în condițiile legii, la cererea beneficiarului, după caz, a reprezentantului legal sau a autorităților responsabile.”;

3) la alineatul (4), considerăm judicioasă revizuirea normei respective, în special cu specificarea situațiilor în care psihologul este obligat, potrivit legii, să prezinte raportul de evaluare psihologică, însă nu este obligat să solicite acordul beneficiarului de asistență/reprezentantului legal, pentru a evita interpretările echivoce și aplicarea acesteia în mod necorespunzător.

Articolul 9:

1) la alineatul (1) litera a), se propune în următoarea redacție:

„a) în sectorul public, în care psihologii au, după caz, statut de funcționar public, de funcționar public cu statut special, de cadru didactic, de personal de specialitate și activează în baza prevederilor legilor speciale, a regulamentelor sau a statutelor instituțiilor respective și a prezentei legi”;

Totodată, la literele b) și c), cuvântul „sistemul” ar fi necesar a fi substituit cu cuvântul „sectorul” (observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect);

2) la alineatul (3), după cuvântul „semnătura” se introduc cuvintele „și parafa”. Prin uzitarea cuvintelor „Registrul unic al psihologilor” nu este asigurată unitatea terminologică. Or, la art. 12 alin (3) lit. j) regăsim cuvintele „Registrul unic al Psihologilor din Republica Moldova”. Observația este valabilă și pentru art. 15. Pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară reformularea cuvintelor „trebuie să aplice semnătura”. Prin urmare, norma trebuie să îmbrace forma unei obligații, având în vedere caracterul conduitei impuse sau datorate. Aceeași observație este valabilă și pentru art. 16 alin. (7), în al cărui text sunt utilizate cuvintele „trebuie să demonstreze”.

Articolul 10:

1) la alineatul (1), subliniem importanța de a respecta claritatea și accesibilitatea normei juridice. Astfel, textul „de cel puțin 5 ani” se recomandă a fi revizuit și înlocuit cu un text care face claritate în privința perioadei, dar care nu

lasă loc pentru interpretări excesive sau pentru decizii discreționare și discriminatorii în raport cu anumiți subiecți ai prezentei reglementări.

Totodată, norma este contradictorie în raport cu norma stabilită la art. 16 alin. (2) din textul căruia rezultă că „dreptul de a exercita profesia de psiholog de liberă practică se dobândește prin acordarea atestatului de liberă practică”. Așadar, din interpretarea art. 10 coroborat cu art. 16, rezultă faptul că este necesară includerea prevederii că atestarea psihologului de liberă practică poate fi atât inițială, cât și periodică;

2) la alineatul (2), de menționat că psihologii din sistemul public, precum cei școlari, medicali, și cei din sistemul penitenciar sunt supuși reglementărilor specifice fiecărui sector. Acest lucru pune întrebarea dacă acești psihologi trebuie să treacă prin procedura de atestare de două ori: atât conform reglementărilor sectoriale, cât și conform standardelor stabilite de Colegiul Național. Deși pare că nu trebuie să fie acreditați dublu, calificările pe care le vor avea (de exemplu, psihologul clinician într-o instituție medicală) vor fi diferite de denumirea acreditată în sistemul privat. În acest context, în afară de cele trei tipuri de calificări – psiholog practician, specialist și principal – trebuie să existe și alte tipuri de calificări, în funcție de denumirile din sectoarele respective. Or, cuvintele „în baza reglementărilor sectoriale” sunt suficient de clare, evidențiind că nu sunt preconizate sectoarele din care fac parte psihologii;

3) alineatul (4) se recomandă a fi completat cu litera l): „Psihologie medicală”, ca fiind un domeniu mai larg decât cel clinic. Dacă psihologia clinică de evaluare studiază diagnosticarea și tratarea problemelor de sănătate mintală/emoțională, psihologia medicală studiază factorii psihologici, sociali și comportamentali care influențează sănătatea mintală, care nu depinde doar de pacient, ci și de medic; și de actul medical în sine (interacțiunea medic-pacient).

Totodată, coroborând rigorile alin. (2) și alin. (4) lit. j), se observă o disonanță între acestea, or, conform alin. (2), atestarea profesională a psihologilor din sistemul public se realizează în baza reglementărilor sectoriale, așadar, se prezumă că atestarea (evaluarea) psihologului se efectuează conform art. 55 din Legea nr. 68/2016, care reglementează procedura de evaluare a performanțelor experților judiciari.

În subsidiar, mecanismul de evaluare a experților judiciari diferă de procedura de atestare a psihologilor descrisă în proiectul de lege, motiv pentru care se va revizui prevederea de la art. 10 alin. (4) lit. j) din proiect, potrivit căreia atestarea profesională a psihologilor se face în conformitate cu specializarea psihologie judiciară;

4) după alineatul (4) se va introduce alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Prin derogare de la alin. (3), atestarea profesională a psihologilor la specialitățile indicate la alin. (4) lit. a), b), c), d) și j) se va efectua de către Comisia de atestare, instituită de Ministerul Sănătății.”;

5) prevederile alineatului (5) urmează a fi supuse unei analize privind întregul sistem public și privat, întrucât crearea unor trepte de specializare

caracteristice psihologilor poate avea impact asupra ambelor sectoare (public și privat).

Actualmente, în sectorul bugetar, salarizarea psihologilor se realizează în conformitate cu Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Astfel, salarizarea psihologilor (ca personal didactic) se efectuează similar funcției „E4021 – Metodist în învățământul general și în învățământul profesional tehnic” cu clasa de salarizare 52 și coeficientul de salarizare 2,90, ceea ce presupune un salariu lunar de aproximativ 8 640 lei și ca personal de specialitate din domeniul asistenței sociale și sănătății „G6013 – Psiholog” cu clasa de salarizare 61 și coeficientul de salarizare 3,51, salariul lunar începând de la 9 410 lei.

În corelare cu noile prevederi propuse prin proiectul de lege, crearea unor trepte de specializare presupune și crearea unor diferențieri în raport cu activitățile desfășurate, ceea ce, în consecință, va crea premise pentru modificarea cadrului normativ privind salarizarea în sectorul bugetar, privind salarizarea psihologilor în funcție de treptele de specializare expuse în proiectul de lege. Prevederile Legii nr. 270/2018 nu fac diferențierea salarizării funcției de „psiholog” în materie de trepte de specializare.

Totodată, cuvintele „de specializare” urmează să se substituie cu cuvântul „profesionale”, deoarece este defectuoasă expresia „trepte de specializare” și face confuzie între tipurile de specializare menționate în cadrul alin. (4) al aceluiași articol și obiectul reglementării din alin. (5), care, deducem, se referă la treptele profesiei de psiholog.

În acest sens, pe tot parcursul textului proiectului, textul care se referă la treapta de specializare se va aduce în conformitate cu propunerile de mai sus;

6) la alineatul (7) litera b), se recomandă substituirea cuvântului „specialitatea” cu formula de text utilizată în cadrul primei părți a proiectului, referitoare la acest aspect, și anume cu cuvântul „specializarea”. În același sens, această recomandare este valabilă și necesară a fi respectată pe tot parcursul textului proiectului de lege. Referitor la utilizarea cuvintelor „se adaugă cerința parcurgerii unui program de formare profesională de lungă durată”, sugerăm să fie revizuite cuvintele „de lungă durată”, astfel încât să fie indicată perioada necesară.

În ceea ce privește textul „în corespundere cu Standardele generale privind atestarea psihologilor, aprobate de Colegiul”, considerăm că norma nu corelează cu ipoteza juridică de la alin. (2), potrivit căreia „atestarea profesională a psihologilor din sistemul public se realizează în baza reglementărilor sectoriale”. Prin urmare, nu este clar în ce mod pot fi aplicate în cazul psihologilor din sectorul public Standardele generale privind atestarea psihologilor, aprobate de Colegiul Național, ca fiind concepute să se aplice psihologilor de liberă practică, în vederea atestării acestora (a se vedea art. 16 alin. (6)). Aceeași observație o reiterăm și pentru alin. (8) lit. c);

7) la alineatul (8) litera b), propunem substituirea cuvântului „minimum” cu cuvântul „minim”, acesta reprezentând formula actuală a termenului utilizat.

La fel, propunem substituirea cuvântului „demonstrabilă” cu cuvântul „demonstrată”, în scopul asigurării clarității normei. La litera d), menționăm caracterul insuficient de clar al normei, deoarece nu este clar despre ce „interviu bazat pe portofoliu” este vorba;

8) la alineatul (9), de menționat că psihologul specialist trebuie să lucreze sub supraveghere în primii 3 ani de la absolvirea specializării/masteratului/doctoratului. Psihologul practician care are doar studii de licență ar trebui să lucreze sub supraveghere permanentă, conform practicilor internaționale. Astfel, se propune introducerea următoarelor prevederi:

„- psihologii din sistemul public să urmeze doar procedurile de atestare specifice sectorului care activează;

- Standardele Colegiului Național se vor integra în reglementările sectoriale pentru a asigura o uniformitate și pentru a evita dublarea eforturilor;

- admiterea unei proceduri simplificate pentru recunoașterea reciprocă a atestării între sistemele sectoriale și Colegiul Național.”;

9) la alineatul (10), urmează a se revedea norma propusă din perspectiva determinării criteriilor de atribuire a treptelor de specialitate, deoarece prezentul act legislativ stabilește regimul juridic al profesiei de psiholog.

În contextul celor semnalate la art. 10, pentru evitarea interpretărilor greșite, este necesară revederea normelor privind modul de atestare a psihologilor din sectorul public și cel privat.

Articolul 11:

1) se va completa cu următoarele alineate:

„Formarea psihoterapeuților se face de către furnizorii/școlile de psihoterapie, care pot fi medicinale și umanitare, iar atestarea este realizată de către comisia interdisciplinară creată din profesioniști din domeniul sănătății mintale – psihiatri și psihologi.

Formarea psihologilor clinicieni se face în țară de către Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” sau în afara țării, în condițiile stipulate la alin. (6)”;

2) la alineatul (7), este necesar să fie menționate procedurile de înregistrare pentru furnizorii de formare profesională continuă în Registrul furnizorilor de formare profesională pentru psihologi, gestionat de Colegiul Național;

3) la alineatul (8), se impune clarificarea procedurilor de avizare a furnizorului de metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică de către Colegiul Național.

Articolul 12 alineatul (1):

1) la litera b), este necesară completarea cu prevederi care să stipuleze că psihologului să îi fie recunoscut statutul profesional, inclusiv de către persoanele

juridice din domeniul privat. La fel, obiecția expusă necesită a fi luată în considerare și în conținutul lit. j);

2) la litera g), se propune extinderea sferei domeniului de reparare a prejudiciului cauzat psihologului, fără a fi limitată doar la posibilitatea reparării prejudiciului cauzat prin vătămarea sănătății în legătură cu activitatea profesională;

3) potrivit prevederilor la litera i), psihologul care își desfășoară activitatea profesională în condițiile prezentei legi urmează să fie membru al Colegiului Național. În același timp, ținând cont de prevederile art. 24 alin. (5), fiecare membru al Colegiului Național achită anual cotizația de membru în mărimea stabilită de Congres.

Astfel, se subînțelege că psihologul angajat într-o instituție bugetară, la fel, urmează să achite cotizația de membru, fapt ce va genera necesitatea alocării din bugetul de stat a mijloacelor financiare suplimentare pentru a implementa prevederile proiectului.

În acest context, autorul va argumenta modul/obligativitatea achitării cotizației anuale de membru către Colegiul Național, precum și subiecții obligați, având în vedere că membru poate deveni orice psiholog din Republica Moldova. Or, în cazul exercitării profesiei de psiholog în sistemul public (funcționar public cu statut special, cadru didactic, psiholog în instituțiile de învățământ etc.), nu este clar cine va suporta costurile pentru cotizația respectivă: instituția sau persoana salariată;

4) la alineatul (2), se vor exclude cuvintele „în limitele stabilite de Colegiu”.

Articolul 13:

1) consacrat drepturilor beneficiarilor asistenței psihologice, acesta nu se integrează tematic în cuprinsul capitolului II „Exercitarea profesiei de psiholog”, motiv pentru care este necesar să fie regândit locul amplasării acestuia în proiect;

2) la alineatul (2), se sugerează a fi completat cu litera g) cu următorul conținut:

„g) să i se acorde asistență psihologică de calitate”.

La articolul 14 alineatul (2) litera c), cuvintele „persoana în privința căreia este instituită o măsură de ocrotire judiciară” să fie substituite cu textul „persoana, pe durata stabilirii măsurii de ocrotire judiciară,”. Totodată, alin. (2) urmează a fi analizat suplimentar pentru a vedea dacă norma de la lit. e) nu admite dublaj în reglementare, în contextul normei preconizate la alin. (1) lit. a) al aceluiași articol.

La articolul 15 alineatul (2) litera b), prin prisma terminologiei constante și uniforme, utilizate în celelalte acte normative ale Republicii Moldova, recomandăm substituirea cuvintelor „instanța de drept” cu cuvintele „instanța de judecată”. În sensul intenției legiuitorului de a menține prezumția de nevinovăție

a persoanei și de a dispune măsuri restrictive doar în baza unei hotărâri de judecată, cel puțin definitive, dacă nu irevocabile, propunem substituirea noțiunii de „sentință” cu noțiunea „hotărâre judecătorească definitivă” (în sensul prevederilor de la art. 17 alin. (1) lit. d) din proiectul de lege). Inclusiv, cuvintele „măsură disciplinară” să fie substituite cu cuvintele „decizie privind aplicarea sancțiunii disciplinare” (conform art. 27 alin. (3), art. 33 alin. (6) lit. a) din proiectul de lege), întrucât măsurile dispuse atât de instanța judecătorească, cât și Colegiul Național au o formă juridică generală de exprimare: hotărâre judecătorească, respectiv – decizie.

Pornind de la prevederile art. 15, nu se distinge gestionarul Registrului unic al psihologilor, precum și cine va introduce datele în sistemul informațional. Astfel, se propune completarea articolului respectiv cu detalii mai explicate în acest sens pentru a evita interpretarea eronată a proiectului.

La articolul 16:

1) sugerăm revizuirea, în sensul comasării prevederilor alin. (2) și (4), astfel încât să se prevadă că, după primirea atestatului de liberă practică, psihologul este în drept să desfășoare activitatea de psiholog de liberă practică doar după înregistrarea unei forme de organizare a activității de psiholog cu drept de liberă practică, în condițiile art. 18;

2) la alineatul (5) literele b) și c), recomandăm substituirea cuvântului „dovedite” cu cuvintele „confirmate documentar”.

De asemenea, la litera b), cuvintele „experienței profesionale în domeniul psihologiei dovedite” nu asigură claritate și predictibilitate normei, fiind necesară corelarea cu prevederile art. 7, care stabilește condițiile ce trebuie întrunite de persoanele care doresc să exercite profesia de psiholog.

Referitor la litera c), este discutabilă prevederea, în sensul că atestatul de liberă practică poate fi obținut în baza practicii supravegheate în calitate psiholog-practician dovedite, având în vedere că la art. 10 alin. (9) este prevăzut că atât psihologii la treapta de specializare de psiholog-practician, cât și psihologii la treapta de specialist desfășoară practică supravegheată. Prin urmare, este prevăzută doar condiția de a avea practică supravegheată ca psiholog-practician;

3) în ceea ce privește alineatul (8), sugerăm ca norma propusă la lit. b) să fie eliminată din proiect, deoarece la lit. a) este prevăzută despre prezentarea de către solicitant a unui dosar, întocmit conform procedurilor de atestare, de acreditare și de certificare, aprobate de Colegiul Național;

4) alineatul (10) se va expune în următoarea redacție:

„(10) Competența în psihoterapie poate fi dobândită atât de către absolvenți ai facultății de medicină generală la specialitatea psihiatrie, cât și de către absolvenții altor programe de formare în psihoterapie. Pentru psihoterapeuții absolvenți a instituțiilor medicale, dreptul de liberă practică se eliberează de către Ministerul Sănătății de comun acord cu Colegiul Național”;

5) se propune excluderea alineatului (11), deoarece norma este reglementată în art. 10 alin. (1);

6) de analizat dacă norma preconizată pentru alineatul (12) nu ar trebui să facă obiectul de reglementare al art. 10.

La articolul 17 alineatul (1), în scopul expunerii corecte și uniforme, prin prisma asigurării terminologiei juridice corespunzătoare, se comunică următoarele:

1) la litera a), se propune substituirea cuvintelor „cererea persoanei înscrise” cu cuvintele „cererea scrisă a persoanei”;

2) la litera b), se sugerează substituirea cuvintelor „de neplată” cu cuvintele „în cazul neachitării”;

3) la litera d) și la alineatul (2) litera b), se recomandă completarea cu textul „și irevocabilă.”.

Capitolul IV „Formele de organizare a activității de psiholog cu drept de liberă practică” poate genera formularea unor întrebări importante de drept, în condițiile în care psihologul poate avea activitate independentă. În conformitate cu dispozițiile Directivei 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, cerința ca un prestator de servicii să adopte o anumită formă juridică de organizare trebuie să fie justificată de un motiv imperativ de interes public, trebuie să fie adecvată pentru a asigura realizarea obiectivului urmărit și nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv. Prin urmare, limitarea formelor de desfășurare a practicii psihologice private poate fi considerată disproporționată în raport cu scopul urmărit. În acest sens, propunem o motivare suplimentară cu privire la acest aspect în nota de fundamentare privind proiectul de lege.

Articolul 18:

1) la alineatul (1) litera c), precum și la articolul 21, apare o imprecizie privind forma juridică de organizare a societății profesionale, întrucât exigențele care se referă la regimul juridic aplicabil persoanelor juridice stabilite în Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 nu recunoaște un asemenea tip de societate comercială. Din acest motiv, este imperioasă revizuirea normelor menționate în sensul clarificării incertitudinii identificate;

2) referitor la soluția legislativă propusă la alineatul (2), subliniem că psihologul poate fi fondator doar al unei forme de organizare prevăzute la alin. (1), motiv pentru care sugerăm revederea normei;

3) la alineatul (3), pentru corectitudinea redactării, cuvintele „Fiecare formă de organizare a activității de psiholog de liberă practică” se vor substitui cu textul „Orice formă de organizare a activității de liberă practică prevăzută la alin. (1)”. Aceeași observație este valabilă și pentru situația prevăzută la alin. (4) și (7);

4) la alineatul (5), cuvântul „Evidența” este necesar a fi substituit cu cuvântul „Înregistrarea”;

5) la alineatul (6), în contextul cuvintelor „și alte acte normative care reglementează activitatea psihologului”, norma are un conținut confuz în ceea ce privește formele de organizare a activității de psiholog cu drept de liberă practică. Trebuie menționat că statutul juridic, condițiile organizatorice și formele de exercitare a profesiei de psiholog, inclusiv psiholog cu drept de liberă practică, sunt reglementate/reprezentate de prezenta lege (a se vedea art. 1);

6) la alineatul (8), sugerăm scrierea normei în următoarea redacție:

„(8) Psihologul cu drept de liberă practică este în drept să modifice forma de organizare a activității de psiholog în condițiile prezentei legi”.

La articolul 22:

referitor la capitolul V, implicit articolul 22, vizând crearea organului de autoadministrare al psihologilor, (Colegiul Național, cu statut de asociație profesională necomercială), atragem atenția asupra faptului că organele profesionale instituite prin lege nu pot fi considerate asociații în sensul dreptului la asociere, având în vedere că acestea sunt înzestrate, în condițiile legii, cu statut de organizație profesională, atribuindu-le prerogative de interes public.

În consecință, urmează a fi clar reglementate normele ce vizează dreptul de asociere în organizații sindicale, asociațiile obștești care vor participa la apărarea și promovarea drepturilor și a intereselor profesionale ale psihologilor, precum și normele consacrate instituirii/creării organizațiilor (asociații, ordine, colegii) profesionale în care calitatea de membru este obținută de drept prin efectul legii. În acest sens, a se revedea redacția actuală a normei cuprinse la art. 22 alin. (1);

subsecvent, la alineatele (8) și (9), menționăm că noțiunea de „filială”, în conformitate cu art. 290 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, se aplică doar persoanelor juridice, cu scop lucrativ, aceasta fiind o entitate distinctă, cu personalitate juridică, care este controlată de o altă persoană juridică, împreună fiind parte a unui grup de persoane juridice.

În contextul de mai sus, trebuie revăzută organizarea Colegiului Național la nivel de teritoriu;

în subsidiar, la alineatul (4), urmează a fi substituite cuvintele „Colegiul Național este personalitate juridică” cu cuvintele „Colegiul Național are personalitate juridică”.

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) și art. 23 alin. (2) lit. c) și g), Colegiul Național este o asociație profesională, apolitică, autonomă și independentă, cu patrimoniu și buget propriu, care solicită și primește mijloace financiare și materiale din țară sau de peste hotare, inclusiv fonduri publice, precum și creează întreprinderi și alte organizații cu drept de persoană juridică. De asemenea, art. 31 alin. (1) lit. h) statuează că una dintre sursele de finanțare ale Colegiului Național sunt subvențiile de la bugetul de stat.

În acest context, se atenționează că propunerile înaintate de autor sunt în contradicție cu prevederile cadrului normativ în domeniul finanțelor publice, după cum urmează:

- art. 42 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 stabilește că finanțarea cheltuielilor de la bugetul de stat se efectuează prin intermediul autorităților/instituțiilor bugetare;

- Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 nu prevede noțiunea de „fonduri publice” care este utilizată în proiectul de lege;

- în sensul Clasificației bugetare, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 208/2015, subvențiile reprezintă plăți curente achitate entităților producătoare sau prestatoare de servicii cu scopul de a influența procesul de producere sau prețurile de livrare.

La articolul 23:

1) se propune suplimentarea cu trei atribuții noi:

- „- monitorizează și evaluează conformitatea cu standardele de etică în toate activitățile de cercetare desfășurate de psihologi, asigurând protecția drepturilor și a bunăstării participanților la cercetare, precum și integritatea și transparența procesului de investigație;

- coordonează, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, a formarea postuniversitară cu specific aplicativ a psihologilor și a evaluarea procesului de dezvoltare postuniversitară cu specific aplicativ a psihologilor;

- revizuieste, evaluează și aprobă proiectele de cercetare psihologică, emițând documente care confirmă conformitatea acestora cu normele etice, asigurând protecția participanților și integritatea procesului de cercetare”;

2) activitățile stabilite în alineatul (2) literele c) și f) nu pot fi considerate drept activități proprii Colegiului Național, respectiv acestea se propun a fi revăzute sau, după caz, excluse, după cum urmează:

- „- lit. c) – activitatea de a solicita și primi mijloace financiare și materiale din țară sau de peste hotare”;

- „- lit. f) – activitatea de a beneficia de mecanismul de desemnare procentuală”.

Menționăm că mecanismul de desemnare procentuală este reglementat prin art. 152 alin. (6) din Codul fiscal nr. 1163/1997.

La articolul 24 alineatul (2), este judicioasă specificarea actului juridic în care urmează a fi consemnată calitatea de membru al Colegiului Național. Totodată, la alineatul (8) nu este clar dacă, în cazurile enumerate, este sau nu obligatorie excluderea membrilor din Colegiul Național, or cuvintele „pot fi” lasă loc de interpretare extensivă. La fel, se va preciza dacă perioada de doi ani urmează a fi calculată în mod cumulativ sau aleatoriu într-un anumit interval de timp.

La articolul 25 alineatul (2), cuvintele „Mandatul tuturor organelor alese” sunt neclare, deoarece nu fac trimitere la norma care precizează despre organele alese.

Articolul 26:

1) la alineatul (2), în componența Congresului Colegiului Național nu fac parte reprezentanți ai instituțiilor de forță, precum este Ministerul Afacerilor Interne. Astfel, solicităm să fie incluși psihologi care să reprezinte Ministerul Afacerilor Interne;

2) alineatul (4):

- la litera a), se vor exclude cuvintele „Regulamentul de organizare și funcționare internă al Colegiului Național”, deoarece Colegiul Național va activa în baza statutului său, aprobat de Congresul Colegiului Național;

- litera i) va avea următorul cuprins:

„i) emite acte administrative interne și de îndrumare privind practicile profesionale, metodologiile și standardele etice, obligatorii pentru membrii Colegiului Național”;

- litera j) va avea următorul cuprins:

„j) propune acte normative privind practicile profesionale și standardele etice, care vor fi supuse aprobării autorităților competente și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”;

- se completează cu litera l) cu următorul cuprins:

„l) discută și aprobă alte decizii necesare pentru buna funcționare și dezvoltare a Colegiului Național, care nu sunt specificate în mod explicit în lege, dar care sunt esențiale pentru îndeplinirea misiunii și obiectivelor acestuia.”

Articolul 27:

1) se menționează despre prevederile referitoare la Comisiile speciale ale Colegiului Național, însă la art. 25 alin. (1), acestea nu se regăsesc în structura Colegiului Național. Prin urmare, având în vedere funcționalitatea și competențele comisiilor în cauză, este esențială includerea lor în structura Colegiului Național;

2) la alineatul (1), litera b) să se completeze cu cuvintele „și cercetare”;

3) alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Comisia de metodologie și cercetare desfășoară analize specifice în vederea avizării metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică, a programelor de formare profesională în psihologie, precum și monitorizării și evaluării conformității proiectelor de cercetare psihologică cu standardele de etică, asigurând protecția drepturilor și a bunăstării participanților la cercetare” .

La articolul 28 alineatul (3) litera e), considerăm abstracte cuvintele „se bucură de o reputație ireproșabilă”, nefiind specificate criteriile în bază cărora se apreciază reputația persoanei.

La articolul 29 alineatul (2), ținând cont de argumentul adus de autor în nota de fundamentare privind faptul că se preconizează ca „Colegiului Național să aibă statut de persoană juridică și să funcționeze ca instituție de drept publică”, potrivit art. 27 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, se va propune introducerea în proiectul de lege a unei prevederi ce va specifica că la funcția de președinte al Colegiului Național poate candida persoana care nu a împlinit vârsta de 63 de ani. Totodată, menționăm necesitatea includerii în proiectul de lege a normelor care reglementează contribuțiile de asigurări sociale.

În sensul asigurării unor condiții optime pentru funcționarea mecanismului democratic în activitatea Colegiului Național, considerăm oportună limitarea funcției de președinte la un singur mandat (art. 29 alin. (1)).

La articolul 31 alineatul (1), litera e) urmează a fi exclusă, deoarece organul/asociația profesională instituit(ă) prin lege nu poate fi considerat(ă) asociație în sensul dreptului la asociere.

Cu privire la normele stabilite la articolul 33, precizăm că, în textul legii, este necesară specificarea modului de aplicare a sancțiunilor disciplinare, cum ar fi subiecții cu drept de sesizare a organului corespunzător privind tragerea la răspundere, termenele de prescripție, inițierea și desfășurarea procedurii disciplinare, constatările, deciziile de aplicare a sancțiunilor și contestarea acestora.

În acest context, caracterul normativ al legii impune stabilirea unor norme exprese referitoare la drepturile și obligațiile ce trebuie puse în sarcina destinatarilor normei juridice, dar și a consecințelor nerespectării acestor obligații, prin instituirea de sancțiuni. Respectiv, legislatorul are competența de a decide în privința sancționării unei încălcări a legii și a naturii și mărimii pedepsei. În acest sens, se impune necesitatea de a se stabili nu doar forma sancțiunii, dar și fapta pentru care se stabilește sancțiunea, precum și entitatea competentă în stabilirea sancțiunii.

Totodată, ținând cont de regula potrivit căreia cel ce angajează/numește în funcție este și în drept să elibereze/destituie din funcție, să stimuleze sau să sancționeze, se impune o delimitare clară a competențelor între angajator și organul profesional, în special în ceea ce privește imputarea răspunderii disciplinare psihologului.

La alineatul (1) semnalăm că, în actuala redactare, norma este insuficient de clară, având în vedere gradul mare de generalitate al textului „Încălcarea prevederilor prezentei legi, ale altor acte normative ce reglementează activitatea de psiholog” și nu oferă suficiente repere pentru ca destinatarii acestora să înțeleagă sensul lor și să poată, în mod rezonabil, să își conformeze conduita, cunoscând consecințele juridice ale faptelor lor. Cuvintele „cu sau fără statut de membru al Colegiului Național” urmează a fi revizuite, deoarece Colegiul

Național ar fi în drept să aplice sancțiuni disciplinare ce țin de exercitarea profesiei de psiholog doar asupra membrilor săi.

La articolul 34, se recomandă aducerea în conformitate a alineatului (1) din proiectul de lege cu prevederile art. 206 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003. Se sugerează completarea articolului respectiv cu o normă care să stabilească obligația Comisiei de etică și deontologie de a sesiza organele competente în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că fapta psihologului/psihoterapeutului constituie componentă de contravenție sau, după caz, de infracțiune.

La articolul 35:

1) proiectul este eliptic în partea ce ține de modul de convocare în prima reuniune a Congresului Colegiului Național, or normele de la art. 35 alin. (2) lit. b) și c) nu ar fi acceptabile, deoarece nu este clar în ce mod ar putea fi abilitat Guvernul, care se prezintă a fi un organ colegial, format din membrii Guvernului, cu atribuția de asigurare a instituirii unei asociației profesionale, în speță Colegiul Național. Or, atragem atenția că modul de instituire și de organizare, implicit prima convocare a membrilor acestei asociații profesionale trebuie să se stabilească nemijlocit în lege. De aceea, inițiatorii proiectului urmează să reconsidere normele respective și să determine autoritatea administrației publice centrale de specialitate cu atribuții în domeniu, care urmează să formeze o comisie specială pentru pregătirea și desfășurarea primei convocări a organului suprem de conducere al Colegiului Național, să stabilească un termen-limită pentru convocarea acestui organ, precum și să precizeze cine va prezida prima ședință a Congresului;

2) alineatul (3) nu este clar formulat și contravine prevederilor Legii nr.100/2017cu privire la actele normative, întrucât o asociație neguvernamentală nu este în drept să aprobe acte normative.

Cu referire la Nota de fundamentare propunem următoarele:

La compartimentul 3 „Obiective urmărite și soluțiile propuse”, subpunctul 3.1 urmează a fi ajustat conform propunerilor formulate pentru art. 22 din proiectul de lege, respectiv se va expune în redacție actualizată forma de organizare și finanțare a Colegiului Național.

Totodată, subpunctul 4.2 „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” din compartimentul 4 „Analiza impactului de reglementare” necesită a fi completat de către autor cu informații suplimentare cu referire la acoperirea financiară a costurilor de implementare a proiectului de lege.

În acest context, propunerea ce ține de majorarea claselor de salarizare cu cel puțin trei clase de salarizare (pentru funcțiile de psiholog) urmează a fi exclusă. Accentuăm că intervenția în Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în scopul revizuirii/majorării claselor de salarizare pentru o categorie restrânsă de personal din sectorul bugetar, implică riscul de

distorsionare a principiului sistemului unitar de salarizare în partea ce ține de ierarhizarea ocupațiilor, stabilită în urma evaluării funcțiilor din sectorul bugetar, distorsionând ca rezultat însăși grila unică de salarizare.